

**UCHWAŁA NR XIV/101/16
RADY GMINY DZIADKOWICE**

z dnia 28 grudnia 2016 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i
Narkomanii na 2017 rok.**

Na podstawie art. 4¹, ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487), art. 10 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224, poz. 437) oraz art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2016, poz. 446, poz. 1579) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na 2017 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dziadkowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Teresa Wasilewska

Załącznik do Uchwały Nr XIV/101/16
Rady Gminy Dziadkowice
z dnia 28 grudnia 2016 r.

Gminny Program Profilaktyki
oraz Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Problemów Narkomanii
Gminy Dziadkowice
na 2017 rok.

I. I. WSTĘP

Spośród licznych problemów społecznych jakie występują w naszym kraju problemy związane z alkoholem, narkomanią i przemocą w rodzinie mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tych zjawisk oraz społecznych i ekonomicznych kosztów jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa i społeczeństwo.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku wraz z późniejszymi nowelizacjami o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ten akt prawny stanowi jasno, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Ustawodawca wskazuje również zadania jakie mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych. W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o zapobieganiu narkomanii oraz nie mniej ważnym dokumentem - ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która wyraźnie definiuje przemoc w rodzinie jako przestępstwo i wyznacza kierunki zwalczania i zapobiegania tej patologii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok charakteryzuje się wielopłaszczyznowym podejściem do kwestii przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych, a kierunki działań w nim określone stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich.

Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dziadkowice na lata 2012-2020 i jest zgodny z założeniami:

- 1) Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2015 r. poz. 1286);
- 2) Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015;
- 3) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 r. poz. 1390);
- 4) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2016 r. poz. 224 ze zm.).

II. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY ŻELÓW

Zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powinien stanowić najlepiej dostosowaną do warunków lokalnych odpowiedź na problemy społeczne związane ze spożywaniem alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych z uwzględnieniem środowiskowej specyfiki.

Gmina Dziadkowice jest gminą rolniczą, położoną w południowej części województwa podlaskiego (powiat siemiatycki). Liczba mieszkańców wg stanu na 19.12.2016 r. wynosi: 2.991, w tym 1.536 mężczyzn i 1.455 kobiet. Dzieci w wieku od 0 do 5 lat jest 181, dzieci w wieku od 6 do 12 lat - 212, młodzieży od 13 do 18 lat - 182, osób w wieku produkcyjnym – 1.814, w wieku poprodukcyjnym - 602 osób.

Na terenie gminy funkcjonuje jedna szkoła podstawowa i jedno gimnazjum w Zespole Szkół w Dziadkowicach, do którego uczęszcza łącznie 214 uczniów, w tym 59 uczniów gimnazjum, 130 uczniów szkoły podstawowej, 25 uczniów klasy „0”. 22 dzieci korzysta z oddziału przedszkolnego.

Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej zatrudniający jednego lekarza rodzinnego, jednego lekarza medycyny i 3 pielęgniarki. Działa również punkt apteczny.

Na mocy uchwały Rady Gminy Dziadkowice Nr XIX/143/13 z dnia 18 września 2013 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz określenia zasad usytuowania tych punktów ustalono dla terenu gminy limit 11 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 5 punktów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Na dzień 19.12.2016 r. na terenie gminy jest 7 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 1 punkt przeznaczony do spożycia w miejscu sprzedaży. Liczba mieszkańców przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych wg. stanu na 19 grudnia 2016 roku wynosi 373.

Stopa bezrobocia kształtuje się w ostatnich latach na poziomie około 4% i jest dużo niższa niż w powiecie i województwie. Bezrobocie dotyczy głównie osób z niskim wykształceniem (podstawowe, gimnazjalne, zawodowe). Trzeba zauważyć, że 97% gospodarstw domowych czerpie dochody z rolnictwa, a dodatkowo z emerytury i renty (27%), z działalności pozarolniczej (29%) i z pracy najemnej (29%). Gmina ma zatem charakter typowo rolniczy. W celu określenia faktycznego poziomu bezrobocia należałoby więc uwzględnić także bezrobocie „ukryte” w rolnictwie, co jest jednak wielkością trudną do uchwycenia.

W ostatnich latach sukcesywnie wzrasta liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną. Co istotne, odbiorcami pomocy społecznej są także osoby bardzo młode. Biorąc pod uwagę aktywność zawodową beneficjentów pomocy społecznej należy zauważyć, że najliczniejszą grupę stanowią osoby pracujące, ale uzyskujące niskie dochody uniemożliwiające utrzymanie siebie i rodzin. Drugą co do wielkości grupą są osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku. Sporadycznie po pomoc zgłaszają się renciści, emeryci, pracujący dorywczo, nie pracujący. Zestawienie na temat zmian w liczbie odbiorców pomocy społecznej w ostatnich trzech latach obrazuje poniższa tabela Nr 1.

Tabela 3. Odbiorcy pomocy społecznej w gminie Dziadkowice (2013-2015).

	2013 r.	2014 r.	2015 r.
liczba osób objętych pomocą społeczną	263	267	277
liczba rodzin objętych pomocą społeczną	127	129	133
łącznie liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną	463	454	469

Źródło : Bank Danych Lokalnych GUS, bdl.stat.gov.pl/BDL

Obserwuje się w gminie wzrost liczby osób objętych terapią uzależnień. W 2013 r. objęto nią 11 osób, w kolejnych dwóch latach: 15 i 21 osób, wzrasta przy tym liczba wniosków o leczenie przymusowe (z 4 w 2013 r. do 7 w 2015 r.). Może to świadczyć z jednej strony o narastającym problemie alkoholizmu, ale jednocześnie o wzroście świadomości na temat możliwości i potrzebie rozwiązywania tego problemu.

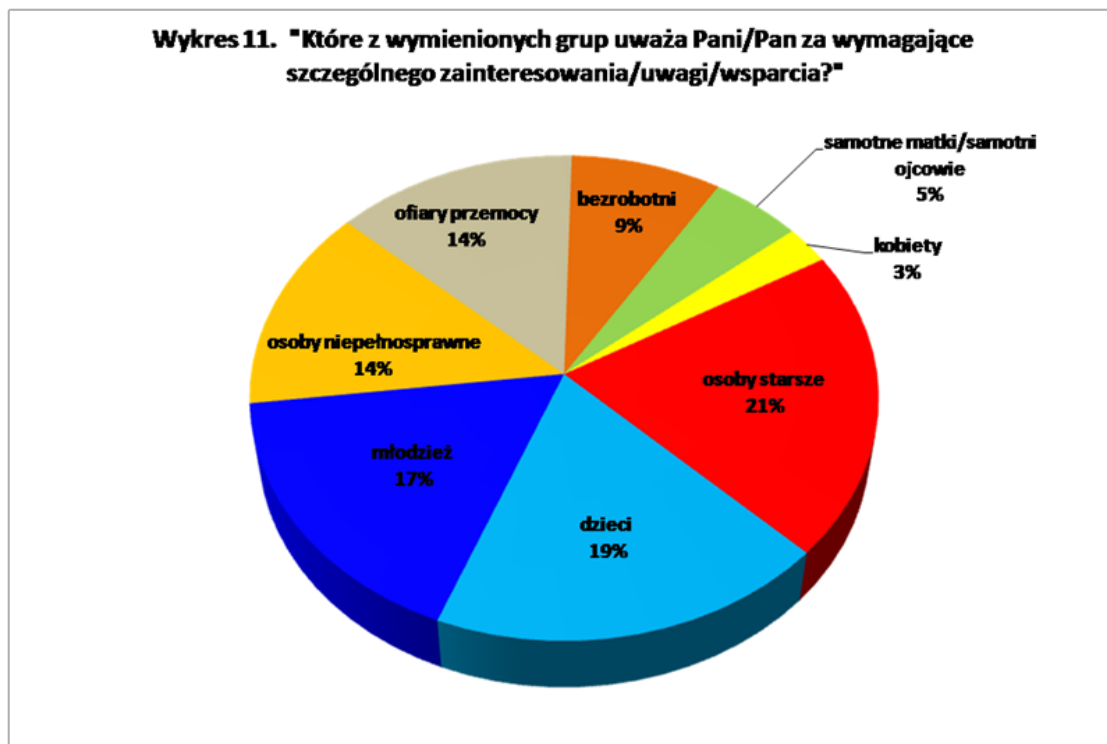
W zakresie bezpieczeństwa publicznego nie odnotowano w ostatnich latach znaczących różnic ogólnej liczbie interwencji (w 2013 r. – 154 , w 2014 – 142, w 2015 r.- 153). Co warto jednak zauważyć, ostatnio odnotowano wzrost liczby interwencji dotyczących przemocy w rodzinie (w 2014 r.- 16 interwencji, w 2015 r. – 19).

Dla potrzeb opracowania Programu Aktywności Lokalnej Gminy Dziadkowice we wrześniu 2016 roku przeprowadzono badanie ankietowe na grupie dorosłych mieszkańców gminy Dziadkowice. Spośród rozdanych 100 ankiet, zwrócono 44 prawidłowo wypełnione. Badanie miało charakter anonimowy.

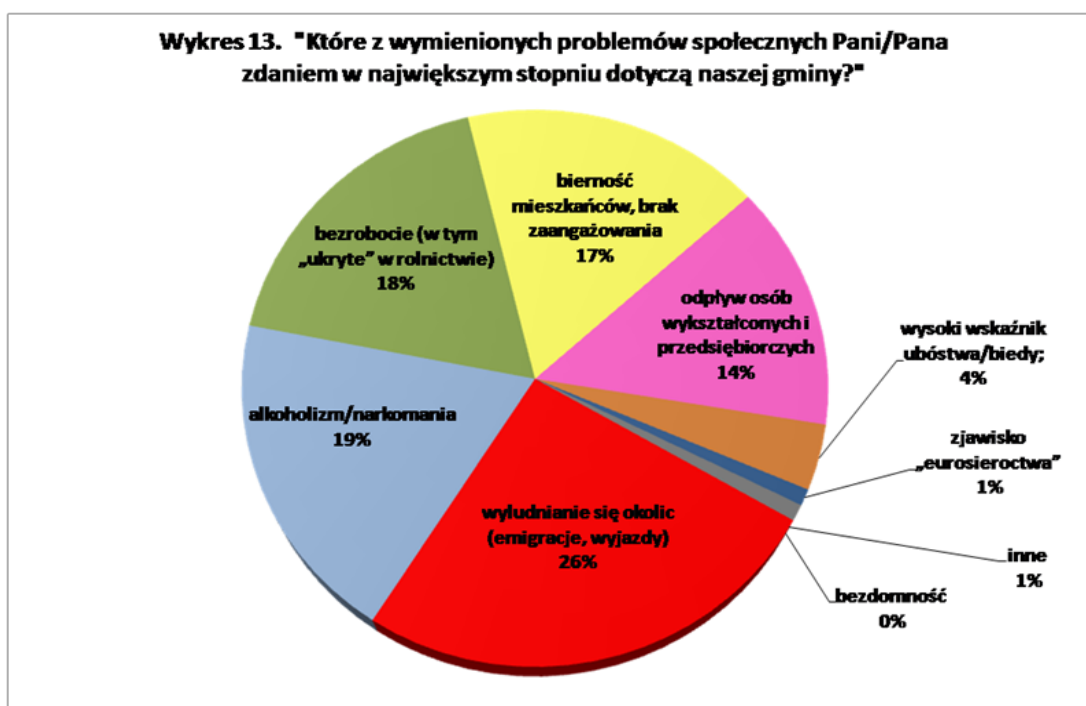
Wśród grup, które, zdaniem respondentów wymagają szczególnej uwagi i wsparcia najczęściej zaznaczano konkretne grupy wiekowe, czyli dzieci i młodzież oraz seniorów. Grupą potrzebującą

wsparcia są także osoby niepełnosprawne. Zwraca jednak uwagę fakt, że tyle samo wskazań co w przypadku osób niepełnosprawnych otrzymały ofiary przemocy (w tym domowej),

co zaznaczały wyłącznie kobiety. Pomimo, że w badaniu wzięły udział głównie kobiety, nie uznały one kategorii „kobiety” za grupę, której należałoby poświęcić więcej uwagi.

W jednym z pytań ankietowani zostali poproszeni o wskazanie najważniejszych problemów społecznych (maksymalnie 3) w gminie.

Jak widać alkoholizm stanowi duży problem społeczny na terenie gminy Dziadkowice.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Dziadkowice a w szczególności następujące grupy osób:

1. Dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych uzależnieniem).
2. Osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków oraz osoby pijące szkodliwie.
3. Rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym, narkomanii.

IV. OKREŚLENIE ZASOBÓW W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY

Na terenie Gminy Dziadkowice rozwiązywaniem problemów alkoholowych zajmują się:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dziadkowicach.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dziadkowicach.
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Dziadkowicach.
4. Komisariat Policji w Dziadkowicach ze szczególnym uwzględnieniem Dzielnicowego na teren Gminy Dziadkowice.
5. Zespół Szkół w Dziadkowicach w oparciu o szkolne programy profilaktyki;
6. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dziadkowicach.
7. Gminny Ośrodek Kultury w Dziadkowicach.
8. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.
9. Kościoły i związki wyznaniowe.

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Celami głównym Programu są:

- zapobieganie powstawaniu nowych problemów z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie,
- ograniczenie skali występujących na problemów uzależnień oraz ich negatywnych następstw, w szczególności przemocy w rodzinie.

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu					
Lp.	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia; Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnienia.	zatrudnienie terapeuty uzależnień na 2-3 godziny w miesiącu, przeprowadzanie rozmów motywujących przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, praca socjalna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.	działania ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba i rodzaj podjętych działań
2	Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się pomocą uzależnionym i ich rodzinom na terenie gminy.	organizowanie i finansowanie szkoleń oraz seminarium z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy domowej.	działania ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Gminy.	Liczba osób uczestniczących.
3	Doposażenie Poradni Leczenia Uzależnień w Siemiatyczach, z której korzystają mieszkańcy naszej gminy;	zakup niezbędnych materiałów do prowadzenie zajęć terapeutycznych,	w miarę potrzeb	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Kwota przeznaczona na zakup.
4	Gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy dla osób z problemem uzależnień.	praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, praca Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy	działania ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,	Rodzaj podjętych działań

		w Rodzinie, praca socjalna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.		Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	
II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie					
Lp	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie wsparcia dla członków rodzin, w których występują problemy uzależnień,	zatrudnienie terapeuty uzależnień na 2-3 godziny w miesiącu, praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, praca socjalna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	działania ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba i rodzaj podjętych działań
2.	Rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy oraz inicjowanie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy	praca Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, praca Posterunku Policji, praca psychologa szkolnego, praca socjalna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	działania ciągłe	Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunek Policji, Zespół Szkół w Dziadkowicach, przedstawiciele ochrony zdrowia.	Liczba i rodzaj podjętych działań
3.	Udzielanie pomocy prawnej zmierzającej do ochrony przed następstwami nadużywania alkoholu i stosowania przemocy przez bliską osobę	praca Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, praca Posterunku Policji,	działania ciągłe	Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunek Policji.	Liczba konsultacji prawnych

		praca socjalna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej			
4.	Diagnozowanie najważniejszych problemów i zagrożeń występujących na terenie gminy	objęcie pomocą osób i rodzin zagrożonych przemocą i problemem alkoholowym	działania ciągle	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Posterunek Policji.	Liczba osób objętych pomocą z powodu uzależnień, liczba wniosków o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu, liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Lp	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Edukacja publiczna społeczności lokalnej	wspieranie i organizowanie imprez kulturalnych i sportowych promujących rozwój aktywności lokalnej. udział w kampaniach ogólnopolskich dotyczących problemu uzależnień, promujących zdrowy styl życia i postawy. prowadzenie działalności informacyjnej (ulotki, ogłoszenia w lokalnej prasie, na tablicach ogłoszeń)	działania ciągle	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Szkół w Dziadkowicach Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury.	Liczba i rodzaj podjętych działań
2.	Edukacja dzieci, młodzieży i rodziców	organizowanie i prowadzenie na terenie szkół zajęć oraz spotkań edukacyjnych, programów	działania ciągle	Zespół Szkół w Dziadkowicach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba szkół, klas objętych zajęciami, Liczba uczniów i rodziców uczestniczących w zajęciach

		i spektakli profilaktycznych, działalność informacyjna nt. zagrożeń, wspieranie akcji profilaktycznych organizowanych w szkołach tj. konkursów, przedstawień, gazetek szkolnych;		Posterunek Policji.	
3.	Organizowanie pozalekcyjnych zajęć oraz dodatkowych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież	Organizowanie zajęć sportowych, kół zainteresowań, doposażenie istniejących miejsc spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, w szczególności poprzez: doposażenie świetlic szkolnych i wiejskich, sal sportowych w sprzęt i pomoce.	działania ciągłe	Zespół Szkół w Dziadkowicach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Gminy.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach. Liczba i rodzaj dofinansowanych form spędzania czasu wolnego

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Lp	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Wspieranie społeczności w inicjatywach profilaktycznych promujących trzeźwość i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu	współorganizowanie lokalnych imprez, konkursów, wycieczek i zajęć promujących zdrowy styl życia bez używek	działania ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Gminy. stowarzyszenia i organizacje pozarządowe	Liczba i rodzaj podjętych działań

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przez sąd w charakterze oskarżyciela publicznego

Lp	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Kontrola sprzedaży napojów alkoholowych	prowadzenie działań kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych	działania ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba podjętych działań kontrolnych oraz skontrolowanych punktów sprzedaży. Liczba podjętych działań interwencyjnych.

VI. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie,
- sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Dziadkowicach i przedstawia je Wójtowi Gminy Dziadkowice do końca I kwartału 2017 r.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie realizacji zadań określonych w programie będzie dokonywane w ramach posiadanych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

VIII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W DZIADKOWICACH.

1. Członkowie za udział w posiedzeniu komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 150,00 zł na podstawie list obecności potwierdzających udział tych osób w pracach komisji.
2. Ustala się wynagrodzenie dla pracownika obsługującego komisję (koordynacja działań i prowadzenie dokumentacji) w wysokości 260,00 zł miesięcznie brutto wypłacane na podstawie umowy zlecenia. Wynagrodzenie to obejmuje także udział w posiedzeniach oraz innych pracach komisji.
3. Wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1, wypłacane będą w kasie Urzędu Gminy, na podstawie listy obecności potwierdzających udział tych osób w pracach komisji.